

Zaaknummer: 604397

Vragen van statenleden Rinus van 't Westeinde, Cas Vesseur en Anton Geluk (CDA)
ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de Provinciale Staten van Zeeland 2025 nummer 158.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake
Problematische aanpak stikstof:

(ingekomen: 1 januari 2025)

Vragen aan Gedeputeerde Staten	Antwoorden van Gedeputeerde Staten
1. Hoe snel kan GS PS informeren over de consequenties van deze uitspraken? Zowel voor verleende vergunningen als voor een aantal vraagstukken die we in Zeeland hebben, zoals de PAS-melders en de maatwerkafspraken met de industrie?	1. Deze vraag is nog niet te beantwoorden. Het is nu nog niet duidelijk wat de consequenties zijn. Ook is niet duidelijk op welke termijn deze vragen wel beantwoord kunnen worden.
2. Uit alle berichtgeving over de uitspraken valt op te maken dat de stikstofregelgeving vastloopt. In hoeverre wil GS – samen met andere provincies – zo snel mogelijk met het kabinet in gesprek om te zoeken naar oplossingen?	2. We zijn in IPO verband voortdurend met elkaar in gesprek. De minister is intern en met de andere ministers in gesprek en we wachten de resultaten daarvan af. Wel verwachten we dat we als IPO een bestuurlijke commissie in te stellen om straks het gesprek met het Rijk aan te gaan.
3. Kan GS aangeven welk deel van de oorspronkelijke aanvraag wel en wat niet kan worden uitgevoerd? Ontstaat er ruimte voor een aantal zoetwaterprojecten	3. Alle koplopermaatregelen zijn door het Rijk getoetst. Op twee na zijn alle maatregelen positief beoordeeld. Er is nu nog geen keuze gemaakt welke wel en niet uitgevoerd gaan worden. Er zijn ook koplopermaatregelen die zien op zoetwaterbeschikbaarheid.
4. Zijn de middelen heel specifiek toegewezen? Zo ja, waarvoor? Zo niet, wil GS in overleg met PS gaan om te bepalen waar de middelen het meest gericht ingezet kunnen worden?	4. De maatregelen zijn toegewezen aan de beoordelende koploperprojecten maar we hebben meer aangevraagd dan er nu aan middelen beschikbaar gekomen is. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden.
5. In de brieven wordt verwezen naar maatregel V7 (V7 - Vrijwillige opkoop zes veehouderijen). Zijn deze zes genoemde bedrijven al in beeld?	5. Nee, er zijn geen specifieke bedrijven in beeld
6. Hoe doelmatig is de opkoop van deze zes bedrijven?	6. Dat kan op meerdere manieren beoordeeld worden en is afhankelijk van de locatie en het soort bedrijven
7. Hoeveel reductie in stikstofemissie en -depositie wordt hiermee per Natura 2000-gebied gerealiseerd?	7. Dat kan pas beoordeeld worden als locaties bekend zijn
8. Is dit geld niet efficiënter in te zetten door stalaanpassingen en managementmaatregelen zoals specifiek door PS gevraagd is in de Wensen en Bedenkingen?	8. Dit is in zijn algemeenheid niet te zeggen.
9. Kan GS een nadere duiding geven van de kabinetsplannen en toelichten welke stappen worden gezet om hierin ook ruimte te creëren voor de PAS-melders?	9. In de brief van 17 december 2024 heeft GS een duiding gegeven van de kabinetsplannen, voor zover op dat moment bekend. Op dit moment is er geen nadere informatie vanuit het Rijk gekomen.

10. Heeft GS inmiddels alle PAS-melders benaderd voor een gesprek? Zo niet, kan GS toezeggen dat alle PAS-melders uiterlijk 28 februari 2025 worden benaderd?	10. Nee, nog niet alle PAS-melders zijn persoonlijk benaderd, dit gebeurt één voor één. We kunnen niet toezeggen dat alle PAS-melders uiterlijk 28 februari 2025 worden benaderd.
11. In hoeverre is GS bereid extra stappen te zetten om bij te dragen aan een oplossing voor de problematiek van de PAS-melders?	11. Ja. Het oplossen van de problematiek van de PAS-melders is sinds de uitspraken van 18 december jl. nog ingewikkelder geworden.
12. Kan GS uiterlijk 1 februari 2025 een overzicht verstrekken van het verloop van de veestapel in Zeeland, uitgesplitst naar diercategorieën, over de periode van 1 januari 2018 tot en met 1 april 2024?	12. Ja, zie de bijlage bij deze vragen. Deze data wordt jaarlijks door het CBS verstrekt. De cijfers voor 2024 zijn voorlopige cijfers.
13. Kan GS uiterlijk 1 februari 2025 een inschatting geven van het aantal dierrechten dat naar verwachting zal worden ingenomen door deelnemers aan de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en Lbv Plus in Zeeland?	13. Nee dat is niet mogelijk omdat wij deze gegevens niet hebben.
14. Kan GS uiterlijk 1 februari 2025 een overzicht verstrekken van de verwachte impact van de verlaging van het fosfaatplafond, en daarmee de dierrechten, op het aantal dieren in Zeeland per 31 december 2025, rekening houdend met de bovengenoemde regelingen?	14. Nee kunnen een dergelijk overzicht niet verstrekken omdat we deze gegevens niet hebben.
15. Kan GS uiterlijk 1 februari 2025 een uitgebreide analyse leveren van de gevolgen van het vervallen van de derogatie, de invoering van bufferstroken, en de instelling van Natura-2000-gebieden (NV1gebieden) voor de stikstofemissies in Zeeland, inclusief de impact van de autonome afname van landbouwgrond?	15. Nee, voor 1 februari 2025 kan deze analyse niet geleverd worden. We verwachten ook niet dat we op korte termijn kunnen leveren
16. Kan GS per Natura 2000-gebied aangeven wat de depositie is, wat de kritische depositiewaarde (KDW) is in de genoemde jaren (2015, 2020, 2023 en 2025) en hoeveel mol stikstof nodig is voor de legalisatie van de PAS-melders in de genoemde gebieden?	16. Een Natura 2000-gebied is verdeeld in hexagonen (hectare) die ieder een andere waarde hebben voor de depositie en de KDW. Per gebied zijn er hexagonen die wel of niet-overbelast zijn. Een overbelasting kan oplopen tot de volgende waarden: (hoeveelheid mol boven de KDW/hectare/jaar): Kop van Schouwen: 1100 Manteling van Walcheren: 1100 Oosterschelde: 8100 Yerseke en Kapelse Moer: 600 Westerschelde & Saefthinghe: 4200 Zwin- en kievittepolder: 350 Groote Gat: 200 Canisvliet: 200 Vogelkreek: 50 Dit zijn maximale overschrijdingen.

	In Zeeland zal dus 0-8100 mol stikstof gereduceerd moeten worden zodat het betreffende gebied onder de KDW komt. Het is niet exact te zeggen hoeveel mol stikstof nodig voor legalisatie van PAS-melders. Dat verschilt per PAS melder.
17. Is GS op de hoogte dat de "meest actuele" versie van Aerius (oktober 2024) rekent met de gegevens uit de gecombineerde opgave van mei 2022, dus het gemiddelde aantal dieren in 2021? Dit betekent dat de effecten van opkoopregelingen, stoppers en blauwtong nog niet zijn verwerkt in Aerius. Is GS het met het CDA-fractie eens dat, indien Aerius als leidend wordt beschouwd, we daardoor drie jaar achterlopen op de werkelijke ontwikkeling van de veestapel?	17. Ja daar zijn we van op de hoogte. Liever zouden we zien dat er meer actuele gegevens gebruikt worden.
18. In hoeverre durft GS het aan om deze dalende trend in stikstofemissie in te zetten om de PAS-melders te legaliseren?	18. Sinds de uitspraken van 18 december is het nog duidelijker geworden dat vrijkomende stikstofruimte niet zomaar in te zetten is voor bijvoorbeeld een PAS-melder, maar dat in veel gevallen eerst een dalende trend in de depositie op Natura 2000-gebieden moet worden bewerkstelligd en aangetoond. Zolang dit niet gebeurt, blijft vergunningverlening voor welk initiatief dan ook lastig.
19. Welke mogelijkheden ziet GS verder om deze boeren, die nu al zo lang in onzekerheid zitten, verder te helpen en ook weer ruimte te geven om te kunnen ondernemen?	19. We zien op dit moment geen mogelijkheden.
20. Is GS al begonnen met het zelfstandig opstellen van een additionaliteitsanalyse zoals het Rijk heeft gedaan voor de onderbouwing in de ViA15 uitspraak4?	20. Nee, zijn we ook niet van plan
21. Heeft GS het Rijk, naar aanleiding van de motie Flach5, gevraagd om bijstand om deze analyse op te stellen? Indien nee, waarom niet?	21. Nee
22. Is GS bekend met NEMA?	22. Ja, wij zijn bekend met NEMA.
23. Is GS van mening dat NEMA (mits frequent ge-update), ondanks een rekenfout van een tiental procent, geschikt is voor borging van de daling van stikstofemissie?	23. Ja, NEMA is een rekenmodel die emissies naar de lucht door de landbouw berekend en waarover een rapportage verschijnt. Wanneer maatregelen genomen worden die voor een substantiële emissiereductie leidt dan is dit terug te zien in de rapportage.
24. Is GS bereid om te onderzoeken of een verdere uitbreiding van het natte depositienetwerk in Zeeland kan bijdragen aan de monitoring van stikstofemissie, om zo emissie afname of	24. Ja, wij zijn bereid stikstofmonitoring verder te onderzoeken.

toename beter, geborgd, in beeld te hebben?	
25. Is GS bekend met Caeli7, satellietmetingen verwerkt in een AI-model?	25. Ja, wij zijn bekend met Caeli.
26. Gelet op het feit dat emissiedata in 2025 volgt, zou Caeli volgens GS een waardevol, aanvullend monitoringsysteem kunnen zijn voor Zeeland?	26. Ja, Caeli kan aanvullend bruikbare stikstofdata leveren voor Zeeland.
27. Hoe ver moet een emissiebron van stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden verwijderd zijn om met zekerheid vast te kunnen stellen dat er aantoonbare schade optreedt? En vanaf hoeveel mol depositie kan met zekerheid aantoonbare schade worden vastgesteld?	27. Beide vragen zijn lastig te beantwoorden omdat ze afhankelijk zijn van een aantal factoren zoals de achtergrondwaarde, de cumulatie en de gevoeligheid van een habitatype.
28. Daarnaast is er bezorgdheid over een mogelijke aansprakelijkstelling van de provincie Zeeland door de organisatie Stikstofclaim met betrekking tot het niet oplossen van het PAS-melders-vraagstuk. Het is van belang te begrijpen in hoeverre deze procedure kansrijk is. Is GS hiervan op de hoogte? En hoe kansrijk is een dergelijke procedure?	28. De procedure van Stichting Stikstofclaim is in principe wel kansrijk, echter ligt de verantwoordelijkheid van het PAS-melders vraagstuk primair bij de Staat. Immers ten gevolge van de uitspraak van de Raad van State van 19 mei 2019 en het legalisatieprogramma van 28 februari 2022 heeft destijds het Ministerie van Natuur en Stikstof, thans LNVN zich gecommitteerd om uiterlijk 28 februari 2025 de PAS melders te legaliseren. Stichting Stikstofclaim kan de Provincie als bevoegd gezag aansprakelijk stellen, maar de Provincie kan het Rijk in vrijwaring oproepen, vanwege "onrechtmatige regelgeving". Vrijwaring wil zeggen dat de Provincie van mening is dat niet zij, maar het Rijk aansprakelijk is.

MIDDELBURG, 7 februari 2025

Namens fractie:

Gedeputeerde Staten

CDA statenleden Rinus van 't Westeinde,
Cas Vesseur en Anton Geluk

H.M. de Jonge

Drs. M.C.J. Franken